

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativimmat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Eri ihmiset arvostavat eri asioita. Esimerkiksi jotkut arvostavat taidetta ja jotkut pitäytyvät viihteessä. Johtuvatko erot pelkästään mielipiteistä ja henkilökohtaisista mieltymyksistä? Perustelee kantasi.
2. *”Suomen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston uskomuskortistossa on useita mainintoja eri kansanennustajien ennustuksista, joiden mukaan ’päättömällä hevosella ajaminen’ edeltää maailmanloppua. Muun muassa polkupyörä tunnistettiin tällaiseksi päättömäksi hevoseksi. Uutta konetta saatettiin myös pitää Antikristuksen tekemänä tai itse piruna.”*

Kati Mikkola, *Kansanetiikka*, Kalevalaseuran vuosikirja nro 84 (2005)

Onko nykyajan tekniikka arvovapaata siinä mielessä, että tekniikan kehityksellä ei enää ole vaikutusta elämäntiedonkatsomukseen?

3. Tunnettu sanonta kuuluu: ”Kukaan ihminen ei ole saari.” Selvitä väitteen merkitystä ja pätevyyttä.
4. Mikä tekee UNESCO:n maailmanperintökohteista erityisen arvokkaita? Alla on kolme esimerkkiä Kreikasta: Akropolis, Delfoi ja Hosios Loukas.

Kuvat: Tykografi 2010

5. Keuruulla pidettiin vuonna 1643 noitaoikeudenkäynti, jossa Antti Lieroinen tuomittiin kuolemaan. Oikeuden päätöksessä sanotaan: *”Sen vuoksi tuomitaan hänet hengiltä myös Jumalan lain (...) mukaan.”* (Aksel Warén, *Keuruun pitäjän historia*, 1890) Vielä pitkälle 1900-luvulle eli uskomus noitien taikakeinojen tehokkuudesta. Millä perusteella olisi ollut mahdollista pidättäytyä uskomasta noituuteen ja taikoihin?

6. Aristoteles ja useat muut filosofit ovat arvostaneet mietiskelevää elämäntapaa, jota voi myös kutsua teoreettiseksi elämäksi. Perusteluna on esimerkiksi ollut käsitys siitä, että vain ihminen kykenee teoreettiseen elämään. Onko käsitys teoreettisen elämän korkeasta arvosta pätevä?
7. Selitä kristinuskon ja islamin suhdetta opillisesti ja historiallisesti.
8. Sanotaan, että medialla on tänä päivänä paljon valtaa. Pitäisikö median kantaa vastuuta yhteiskunnallisesta valistuksesta, kasvatuksesta ja onnellisuudesta?
- + 9. Yhdistyneiden kansakuntien yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus on tarkoitettu kaikkia sitovaksi. Onko perusteltua olettaa, että kaikki kansat ja kulttuurit haluaisivat hyväksyä tämän julistuksen?
- + 10. Kerro uskonottomien juhlaperinteestä Suomessa ja vertaa sitä jonkin uskonnon vastaavaan perinteeseen.